

Jól telnek a dámszarvasok

Gyulaon kitűnő kondícióban telnek a világhírű vadrezervátum dámszarvasai. A múlt évi kiemelkedően dús csermakktermésből még mindig bőségesen táplálkozhatnak, ezért hozzá sem nyúlnak az etetőbe kitett lucernaszenához, kukoricához. Emiatt eredménytelen az élővadbefogás is a rezervátumban, ahol karámba terelessel, sőt íjjal kábító vadászattal is kísérleteznek a kapitális dámbikák foglyul ejtésére, hogy más vadaskertekbe is vigyék belőlük.

Szöveg nélkül

Fehértó sikere

Jó hírű birtok formálódik

A Szegedi Állami Gazdaság az egyik legkedvezőtlenebbül tagolt mezőgazdasági nagyüzem. Két járás területén fekszik, és földjei 12 község határában terülnek el. 180–200 kilométeres utazás szükséges ahhoz, hogy a gazdaság Szegeden levő központjából kiindulva valamennyi termelőegységet érinteni lehessen.

Az átszervezések során egymástól eltérő adottságú gazdaságokat vontak össze. Így aztán a szegedi ÁG profiljába tartozik a kísérleti intézet kiszolgálása, a kertimági termesztés, a szétszórt területeken folytatott szőlő- és gyümölcsstermesztés, valamint a haltermelés. Ez a nagybirtok tízezer holdnál nagyobb területtel rendelkezik, amiből a szántó 5051 hold, a szőlő 901, a gyümölcsös pedig 162 holdra rúg. Igen nagy hagyományokkal rendelkezik Fehértó, ahol 2251 holdon termel, létezik „Vadvízország”. Ez az állami gazdaság néhány éve inkább központi irányítás alatt álló kisüzemek csoportosulásának volt nevezhető, semmint korszerű nagyüzemnek. Azóta lényegesen változott a helyzet, napjainkban és a távoli években igen megalapozott, reális fejlesztési célokkal egy igen jól jövedelmező, jó hírű állami birtok formálódik.

Az elmúlt évben nehéz, kritikus esztendő járt el tájon, s ez éreztette hatását a birtokon is. Akik már két évtizede dolgoznak, munkálkodnak a nagyüzemben, azok sem emlékeznek hasonlóra. Nemcsak egyszerűen a kedvezőtlen időjárás, hanem az ár- és belvíz károsító hatása súlyos elemi csapások sorozata érte az üzemet. Most erről is számot adnak az évi gazdálkodás

mérlegében. Annak idején a művelt terület közel negyedrészét víz borította, és a Maros menti hizlaldában heteken át csak úgy tudtak termelni, hogy a telepen sorakoztak a különböző járművek, minden pillanatban várták a kiürítésre szóló utasítást.

A közvetlen kár 12 millió forintot tett ki. A kisközségi és a külterületi területekben heteken át szünetelt a munka és a nagyüzemi szőlőket se látogatták a dolgozók. Nyilvánvaló, hogy a népgazdaságra nem háríthatják a károkat, s mindent elkövetnek annak érdekében, hogy tisztes eredménnyel, mérlegel zárják az 1970-es esztendőt.

A tervezett 6 millió 489 ezer forint vállalati nyereség nem lesz meg, de a mérleg szerint, a hatalmas termelési kiesés ellenére is nyereséges lesz a nagybirtok, félmillió forinttal. A növénytermesztés, mint a legtöbb helyen, itt is „nullára szaladt”. Közel 9 millió forintot veszteséggel zárt.

Fehértó tett ki magáért legjobban. Minden eddigi évet fölülmúlva mintegy 5 millió forint nyereséget hozott. Így aztán az állattenyésztés most előkelő pozíciót kapott, hiszen a halálszáttal együtt közel 7 millió forintos nyereséget ért el. A Szegedi Állami Gazdaságban a juhászat kivételével minden állattenyésztési ágazat nyereséggel zárt.

A kedvezőtlen tavalyi esztendő nem befolyásolta hátrányosan a dolgozók kereseténél alakulását. A teljes munkaidőben foglalkoztatottak tavalyi átlagkeresete 25 ezer 230 forint volt, ami az 1969. évihez viszonyítva három százalékkal emelkedett. Elmarad azonban az év végi

részesedés, ami 1969-ben 2300 forintot tett ki.

Napjainkban már az idej, s a távlati évekkel foglalkoznak jobban a Szegedi Állami Gazdaságban. Fontos az is, hogy pótolják a tavalyi nagy nyereségcsökkenés miatt kiesett fejlesztési forrást, s a negyedik ötéves terv fejlesztési tervét ne szenvedjen törést. Szép, reális tervek készültek és a jövő igazolja majd ezeket; nagy hírű, nagy jövedelmű birtokká teszi a gazdaságot.

Sz. Lukács Imre

NAPI KISLEXIKON

a kislexikonról

A levelekben, szavakban gyakran elmondott vélemények alapján merjük levonni a következtetést, hogy ez a tavalyi nyáron — az árvízveszély idején — született rovatunk kiállta a próbát, szívesen olvasnák, tetszik.

● Változás?

Most mégis úgy döntött a szerkesztőség, hogy átmenetileg színtelteti a kislexikont, mely az utóbbi hónapokban száznál több különböző napi aktualitást ismeret próbált röviden, érthetően közreadni. Nem állítjuk, hogy esetleg sohasem tévedtünk, sohasem fogtunk mellé. Szorgalmas olvasóink ilyenkor ránk is pirítottak, s mi megtaláltuk a módját a korrigálásnak, úgy, ahogy illik. De nem a siker, s még kevésbé a néhány melléfogás készíti most a szerkesztőséget, hogy a kislexikont kihagyja a lapból. Más, fontosabb az ok.

● Helyette?

A minap jelentek meg a Magyar Közlönyben a lakásrendeletek, melyek szinte minden családot érintenek, mindenkit érdekelnek. Tavaly, amikor a rendelet irányelvei megjelentek, éppen a kislexikonban ismertettük sietve és részletesen a tudnivalókat. Most azonban, hogy a pontos előírások is rendelkezésünkre állnak már, még részletesebben, még alaposabban kívánjuk közkinccsá tenni. Erre új rovatunk, az „1×1 a lakásrendeletéről” szolgál majd. Míg ennek végére nem érünk, a kislexikon helyett ezt adjuk lapunkban.

● Azután?

Tavasszal majd következnek társadalmi életünk négyévenkénti választási eseménye, az országgyűlési és tanácsi választások. A parlamentet összeállító módosította az 1966-os választási törvényt. A változásokat szintén érdemes alaposan megismerni, mivel általuk közelítünk ismét jelentősen előre a szocialista demokrázizmus megvalósításában. Erre is szeretnénk minél több helyet szentelni, ezért a lakásrendeletek ismertetése után „1×1 a választási törvényről” címmel nyitunk rovatot.

● Mikor újra?

A kislexikon várhatóan júniusig alszik Csepke Rózsi-álmat. De akkor majd felébred, s mint a nyár óta tette a mai napig, ismét igyekszik kiérdekelni helyét lapunk legnépszerűbb rovatai között. Tehát: a viszontlátásra!

Új tudományág: az egészségnevelés

A tudás is fél egészség

A régi újszegedi gyógy-szertár helyiségébe új lakók költöztek. Hogy kik dolgoznak most a nagy üvegajtó mögött, arról még nem tájékoztat új felirat. De ami kék, nem múlik, néhány nap múlva a falra került a tábla: egészségnevelési csoport.

Egészségnevelés? — gondolkodik el majd az arra járó. Mi is ez tulajdonképpen, hiszen a két fogalmat külön-külön ismeri az ember, az összetétellel azonban eddig nem igen találkozunk. Az évek során felhalmozódott egészségügyi, pedagógiai ismeretek odavezettek, hogy 1967-ben — több előzetes kongresszus után — az egészségügyi világszervezet külön tudománnyá nyilvánította az egészséges életmódot eredményező nevelést. Minthogy a cél a magatartás formálása, az egészség megőrzése vagy visszaszerzése érdekében, ismeretanyagát, módszereit a pedagógia, pszichológia és az orvostudomány köréből meríti.

Külön intézményben Magyarországon 1968 óta foglalkoznak az egészségneveléssel, korábban ennek az egészségügyi felvilágosítás felelt meg, természetesen nem ennyire tudományos, szervezett formában. A Szegeden működő csoport is azt tartja fő feladatának, hogy a nevelés módszereivel szolgálja az egészségvédelmet és a gyógyítást. Tehát kívánnak változtatni úgy, éppúgy, mint az orvosok-

nak, munkájuk célja az egészséges ember. Tevékenységük nem korlátozódik csak egy-egy korosztályra, vagy foglalkozásra. Egészséges életmódra nevelik az óvodásokat és a nyugdíjasokat egyaránt.

Az életkornak megfelelő tudást az ismeretszerzés legváltozatosabb módjaival igyekeznek átadni. Előadásokat eddig is szerveztek, de ez a módszer önmagában nem elég hatásos. A szemléltetés nemcsak a gyerekek, a felnőttek számára is hozzáférhetővé, érthetőbbé teszi a tudnivalókat.

Szakkönyveken kívül egy székrenyre való filmtékercs várja a „nevelőket”, a sok gyógyszereszt fogyasztó Gusz-távótól a mérges gombákról szóló színes bábfilmig. Az iskolákban, üzemekben vagy művelődési otthonokban tartott előadásokhoz magnó, vetítőgépet is kölcsönöznek.

A kezdő lépések máris szép jövővel bíznak: négy hónap alatt már rendeztek fogászati kiállítást, egészségügyi totót. Hirdettek plakátversenyt is. Az első helyezett elért rajzoló alkotását szeretnék nyomdában sokszorosítani. A jövő tervei között hirdetik meg. Téma: a dohányzás ártalmassága lesz. Sok egészségügyi intézmény kirakata kihasználatlan és valljuk be, rontó látatlan és válságkép. Ezen is változtatni úgy, éppúgy, mint az orvosok-

mozgósítják munkájuk

eredményessége, és a város szépítése érdekében. Tervezik, hogy minden intézménybe elküldik a most készülő filmkatalógust. Tehát újabb segítséget kapnak az iskolák a körzeti, üzemi orvosi rendelők és a művelődési otthonok. Apróságoknak tűnik, de a kereskedelembe bevált hangos reklámozás az egészségnevelés sem akarják mellőzni. A legaktuálisabb tanácsok, figyelemztetések hangzanak majd el a mozikban, vagy a Centrum Áruházban. A legtovábbi tervek egyikét örömmel hallottuk: drezdai példa alapján egy egészségügyi múzeumot szeretnének berendezni. Az egész nap tartó filmvetítések állandó kiállítások nemcsak az iskolákban, hanem az idősebbeknek is hasznos élményt jelentenek.

Az egész társadalom egyik alapvető érdeke, hogy tagjai testben, lélekben egészségesek legyenek. Épp ezért a betegségek elleni védekezés, a megelőzés nem lehet feladatuk csupán az egészségüggyel foglalkozó szerveknek. Szükség van arra, hogy — ez a fiatal egészségnevelési csoport is — megtalálja a segítőtársakat minden intézményben, mindenhol, ahol emberek vannak. A nevelés igazi eredménye az lesz, ha kevesebben fordulnak majd orvoshoz a tudatlanságból eredő megbetegedések miatt.

Chikán Ágnes

Üzenet a Bükkből

Kedvezményes telkek üdülők építésére

A festői szépségű Bükk-zsérc község tanácsa levelében kereste meg a szegedi város tanácsot, hogy felajánlja szolgálatait az alföldi városoknak és vállalatoknak, intézményeknek. Kedvezményesen biztosítanak üdülők építésére telket.

Közlük, hogy községük a csodálatos Bükkfennsík tővében terül el, ahol még a legzordabb télen is kitűnő a klíma és sok a napsütés. A falunak jó az úthálózata és

az összeköttetése a környékbeli kiránduló helyekkel: Csepke Rózsi-álmat, Fenyőtárkánnyal, Egerrel és a Szalajka-völgyével.

A község mellett van a vadregényes Odorvár és a Subalyuki barlang, s mindössze öt kilométerre az egész évben üzemelő bogácsi hévíz strand, kenes gyógyvizével. Várják a vállalatok, intézmények jelentkezését.

— Ugyanezt mondtátok ott is.

— Ne civakodjunk, Maud — fogta magához a duzzogó nőt. — Meglátod, igazam lesz. A magam részéről most azt tartom a legfontosabbnak, hogy belejőjjenek a vadászathoz, halászatba — azt azonban megígérem, hogy igyekszem majd olyan vadat elejteni, amelynek szép a bundája. En is örülnék, ha neked lenne a legszebb bundád a nők között.

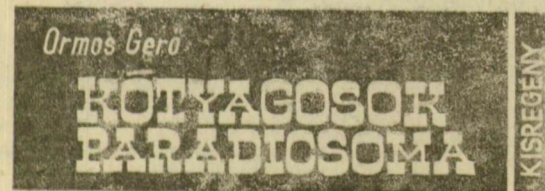
Maud megengyhült, és útjára bocsátotta a férfit.

Nagyszerű! — gondolta a Miniszter, amint eltávolodott közös barlangjuktól, s azt fontolgatta magában, hogy elsősorban a vadászat és halászat megfelelő eszközeit kell előteremtenie. Fel is szedett néhány formás követ, vizsgálta az éleiket-hegyeiket, aztán eldobta valamennyit mert jobbakat talált. Ugyanígy gondolatokkal foglalkozhattak az őskők — elmélkedett. Nemcsak őskőkkel, hanem gondolkozva, és keresgéltek a legjobb fegyvereket, ám nekik akkor fogalmuk se volt a fizika törvényeiről, arról, hogy miért lehet hasítani az ékkel, s miért hatásosabb az ütés, ha nyeles szerszámmal hajtjuk végre. De sok mindent megcsináltak. Én ismerem jelenlegi korunk technikai eszközeit, humoros játék most mindent előlről kezdni.

Aztán egy jó éles kő birtokában nekifogott megfelelő husángot keresni. Ezzel a kőkessel kivágom, leszedelem az ágait, ha vannak, és jó fogást alakítok ki a vékonyabb felén.

Mindez meglehetősen sok időt vett igénybe. Ő is kidőlt fatörzsek, megszagotott bozótosok rengetegén törte át magát, botot bőven talált. ki is választott egyet, és leült egy tisztáson, hogy az előbbinél hatásosabb fegyvert képezzen belőle.

(Folytatjuk.)

20.

— Ez itten most meglehetősen új dolog de én is remélem. Ha csak valaki nem lesz erősebb nálad — tette hozzá, hogy legalább egy-egy több mondattal feleljen.

Cain a vihárt követő hajnalon lement a tengerpartra, hogy a kését megpróbálja előkeríteni. Az erdő, amelyen áthaladt, borzalmas pusztulás nyomait viselte. Évszázados fák törtek derékba, ágak tömege hevert a földön, rendkívül megnehezítve a járást.

De Cain most nem törődött a nehézségekkel. Meg kell szereznem a kését! — hajtogatta magában elszántan, líhegve tört át a bozótban, s megtorpant a tengerparton. Itt is a pusztulás szertelensége fogadta. A vad hullámzás sziklákat mozdított el a helyükről, a lecsillapodott víztől tíz-húsz méternyire partra vetett halak tömege bűzlött.

Van ebben valami végzettség — gondolta —, hogy a hatalmat jelentő fegyvert ilyen nehéz megtalálni. A jó ég tudja, mennyit küzdött a hajdani ember, hogy az első pengét létrehozza, s mennyit az utána következők, hogy a lőport, az atomfegyvert előállítsák. De megéri! — biztatta magát. Megéri, mert ha kezemből lesz a kés, minden úgy történik majd, ahogy én akarom. Minden, minden! Enyém lesz a hatalom, uralkodom a nők a férfiak felett, nekem adják majd a legjobb falatokat, a legszebb barlangot, aki nem engedelmeskedik, azt egyszerűen megölöm; ezt tette az ember, mióta az első penge a kezébe